

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1891. Andra Kammaren. N:o 3.

Måndagen den 26 januari

kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 19 innevarande januari.

§ 2.

Upplästes följande från Örnsköldsvik den 24 dennes per telegraf insända sjukbetyg:

Att kronofogden J. O. Domeij, som natten mot i dag insjuknat, tills vidare nödsakas kvarblifva i sitt hem, intygar jag härmed på heder och samvete.

Örnsköldsvik den 24 januari 1891.

Joachim Wallmark,
Med. lic., lasarettsläkare.

§ 3.

Herr statsrådet m. m. *G. Wennerberg* aflemnade Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Kongs Norrby kungsgård i Östergötlands län.

Den kongl. propositionen bordlades.

§ 4.

Föredrogos, hvar efter annan, och hänvisades till statsutskottet Kongl. Maj:ts nedannämnda propositioner till Riksdagen, nemligen:

angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar;

angående gränsreglering mellan Carl Gustafs stads gevärsfaktori och Eskilstuna stad;

angående användande af militieboställsfondens uppkomna återstående behållning;

angående disposition af en del byggnader och jord, tillhörande förra häradshöfdingebostället $\frac{3}{8}$ mantal Hammenhög n:o 31 i Kristianstads län; och

angående efterskänkande af viss del af kronans rätt till danaarf efter arbetaren Karsten Ekberg från Hesseleberga.

§ 5.

Föredrogs och lades till handlingarna Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen, med tillkännagifvande att Kongl. Maj:t förordnat statsrådet m. m. Sven Herman Wikblad att under innevarande riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot af statsrådet; och skulle underrättelse om denna skrifvelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

§ 6.

Efter föredragning af de i senaste sammanträdet aflemnade motioner hänvisades:

- herr *O. Ericksöns* i Bjersby motion, n:o 15, till lagutskottet;
- herr *Ola Bosson Olssöns* motion, n:o 16, till lagutskottet;
- herr *J. Eliassöns* m. fl:s motion, n:o 17, till statsutskottet;
- herr *L. P. Mallmins* m. fl:s motion, n:o 18, till statsutskottet;
- herr *O. Melins* m. fl:s motion, n:o 19, till statsutskottet;
- herr *C. J. Bladhs* motioner, n:o 20 till tillfälligt utskott, och n:o 21 till bevillningsutskottet;
- herr *J. A. Sjös* motioner, n:is 22 och 23, till statsutskottet;
- herr *A. Aulins* motion, n:o 24, till lagutskottet;
- herr *J. Johnssöns* i Thorsberg motion, n:o 25, till tillfälligt utskott;
- herr *R. Gustafssöns* motion, n:o 26, till bevillningsutskottet;
- herr *O. A. Brodins* motioner, n:is 27 och 28, till bevillningsutskottet;
- herr *Lasse Jönssöns* m. fl:s motion, n:o 29, till statsutskottet; och
- herr *S. J. Kardells* motion, n:o 30, till tillfälligt utskott.

§ 7.

Nya motioner afgåfvos af:

herr *G. W. Svensson* i Rydaholm, n:o 31, om afskaffande af tullen å kaffe;

herr *A. Andersson* i Hakarp, n:o 32, om ändring i villkoren för statsbidrag till torrläggning af vattensjuka marker;

herr *P. A. Hellgrén*, n:o 33, om ändring i gällande bestämmelser rörande försäljning af bränvin och andra spirituösa drycker inom lappmarken;

herr *M. Andersson* i Stigen, n:o 34, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Venersborg;

herr *P. G. Petersson* i Brystorp:

n:o 35, om ändring i sättet för utbetalning af den ersättning af statsmedel, som utgår till egare af vissa skattefrälsehemman;

n:o 36, om ytterligare ersättning från statsverket till egare af skattefrälsehemman, hvars ränta icke blifvit af statsverket inlöst;

n:o 37, om höjning i pensionerna till indelta arméns manskap; och

n:o 38, om ändrad lydelse af § 14 riksdagsordningen;

herr *F. Pettersson* i Tjärsta, n:o 39, om ändring i §§ 23 och 39 i gällande bevillningsförordning;

herr *P. Nilsson* i Råby, n:o 40, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till ordnande af väghållningsbesväret;

herr *A. Göransson*, n:o 41, om ändrad lydelse af 117 § i gällande skiftesstadga;

herr *O. Anderson* i Hasselbol:

n:o 42, om ändrade lagbestämmelser angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggande och underhåll af kyrka m. m.;

n:o 43, om ändrade lagbestämmelser angående byggnad och underhåll af prestgård; och

n:o 44, om ändrade lagbestämmelser angående skyldighet att deltaga i kostnaden för byggande och underhåll af tingshus och häradsfängelset;

herr *C. G. Andersson* i Skeenda, n:o 45, om ändrade bestämmelser rörande utarrendering af vissa lägenheter vid statens jernvägar;

herr *J. Bengtsson* i Gullåkra, n:o 46, om antagande af lag angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *N. Åkesson*, n:o 47, om den s. k. helgonskyldens afskaffande;

herr *A. Johansson* i Löfåsen, n:o 48, om ersättning af statsmedel till rusthållare för vid möten skadade nummerhästar;

herr *W. Walldén* m. fl., n:o 49, om upphäfvande af eller nedläggning i vissa tullar på lifsmedel;

herr *A. G. Olsson* i Frösvi:

n:o 50, om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande sättet för byggande af statens elektriska ledningar; och

n:o 51, om ändrade bestämmelser i fråga om tiden för kronorrendenas samt grundskatternas erläggande.

herr *H. Andersson* i Nöbbelöf m. fl., n:o 52, om nedsättning af grundskatterna och lindring i rustnings- och roteringsbesvären; samt

herr *E. Åkerlund*, n:o 53, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning rörande möjlighet för mindre bemedlade att bilda egna jordbruk.

Dessa motioner bordlades.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgörömlålen beviljades:

herr *A. Williamson* under 12 dagar fr. o. m. den 27 dennes; och

» *J. A. Westerberg* » 14 » » » 29 »

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 1,20 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Onsdagen den 28 januari

kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades det i kammarens sammanträde den 20 dennes förda protokoll.

§ 2.

Efter föredragning af Kongl. Maj:ts på kammarens bord hvilande proposition till Riksdagen angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Kongs Norrby kungsgård i Östergötlands län, hänvisades densamma till behandling af statsutskottet.

§ 3.

Föredrogos de i senaste sammanträdet bordlagda motioner; dervid hänvisades:

herr *G. W. Svenssons* i Rydaholm motion, n:o 31, till bevillningsutskottet;

herr *A. Anderssons* i Hakarp motion, n:o 32, till statsutskottet;

herr *P. A. Hellgréns* motion, n:o 33, till bevillningsutskottet;

herr *M. Anderssons* i Stigen motion, n:o 34, till bankoutskottet;

herr *P. G. Peterssons* i Brystorp motioner, n:o 35 till tillfälligt utskott, n:is 36 och 37 till statsutskottet och n:o 38 till konstitutionsutskottet;

herr *F. Petterssons* i Tjärsta motion, n:o 39, till bevillningsutskottet;

herr *P. Nilssons* i Råby motion, n:o 40, till lagutskottet;

herr *A. Göranssons* motion, n:o 41, till lagutskottet;

herr *O. Andersons* i Hasselbol motioner, n:is 42, 43 och 44, till lagutskottet;

herr *C. G. Anderssons* i Skeenda motion, n:o 45, till tillfälligt utskott;

herr *J. Bengtssons* i Gullåkra motion, n:o 46, till lagutskottet;

herr *N. Åkessons* motion, n:o 47, till statsutskottet;

herr *A. Johanssons* i Löfåsen motion, n:o 48, till statsutskottet;

herr *W. Walldéns* m. fl:s motion, n:o 49, till bevillningsutskottet;
 herr *A. G. Olssons* i Frösvi motioner, n:o 50 till tillfälligt utskott
 och n:o 51 till statsutskottet;
 herr *H. Anderssons* i Nöbbelöf m. fl:s motion, n:o 52, till stats-
 utskottet; och
 herr *E. Åkerlunds* motion, n:o 53, till tillfälligt utskott.

§ 4.

Afgåfvos nya motioner af:

herr *O. Andersson* i Lyckorna:
 n:o 54, om ändrad lagstiftning rörande rätt till försäljning af
 maltdrycker; och
 n:o 55, om helgonskyldens reglering eller afskaffande;
 herr *N. Nilsson* i Skärhus, n:o 56, om utsträckning af den kom-
 munala rösträtten;
 herr *J. M. Ekströmer*, n:o 57, om ändring i tulltaxans bestäm-
 melser rörande artiklarne bränvin och sprit samt vin;
 herr *A. Th. Pettersson* i Österhaninge, n:o 58, om skrifvelse till
 Kongl. Maj:t rörande folkskolelärares rätt att till skolrådet afgifva ytt-
 randen i pedagogiska frågor;
 herr *J. Sjöberg*, n:o 59, om ändring i 10 § af förordningen angä-
 ende lagfart å fång till fast egendom den 16 juni 1875;
 herr *Back Per Ersson*, n:o 60, om ändring i 22 § af förordningen
 om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862;
 herr *E. P. Jonsson* i Myre, n:o 61, om skrifvelse till Kongl.
 Maj:t rörande väghållningsbesvärets ordnande;
 herr *J. W. Lindh*:
 n:o 62, om afskaffande af tullen å kaffe; och
 n:o 63, om väghållningsbesvärets ordnande;
 herr *M. Dahm*, n:o 64, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begä-
 ran om framläggande af förslag till inrättande af en frilagersinstitution;
 herr *C. J. Jakobson*, n:o 65, rörande kronans eganderätt till ett
 jordområde inom Motala socken i Aska härad af Östergötlands län;
 herr friherre *A. E. Nordenskiöld*, n:o 66, om beviljande af ett
 statsanslag å 100,000 kronor till bildande af en byggnadsfond för sta-
 tens naturhistoriska riksmusei behof.
 herr *Elis Nilson* från Ystad, n:o 67, om anvisande af ett extra
 anslag af 19,500 kronor till förflyttande af södra skånska infanteri-
 regementets sjukhus från Tvedörra till Refvinge mötesplats;

herr *O. Olson* i Stensdalen, n:o 68, om ändring i § 15 af förordningen angående eldfarliga oljor den 26 november 1875;

herr *A. Olsson* i Ornakärr:

n:o 69, om ändring i gällande lagbestämmelser rörande civiläktenskap; och

n:o 70, om ändrad lydelse af 13 § konkurslagen den 18 september 1862;

herr *P. J. M. Erikson* i Stockholm:

n:o 71, om ändring i 20 kap. 8 § ärfdabalken; och

n:o 72, om ändring i 3 § uti förordningen angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning den 31 oktober 1873;

herr *C. Johansson* i Esset, n:o 73, om tillägg till 12 § af gällande bevillningsförordning;

herr *J. Anderson* i Tenhult:

n:o 74, om ändring i tulltaxans bestämmelser rörande artiklarne kaffe och socker; och

n:o 75, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om upphäfvande af för visst fall lemnadt tillstånd till utbyte af kronans nummerhästar mot remonter;

herr *C. F. Winkrans*, n:o 76, om höjning af anslaget till understöd åt högre skolor för qvinlig ungdom;

herr *O. Larsson* i Mörtlösa:

n:o 77, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Linköping; och

n:o 78, om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande ordnandet af väghållningsbesväret på landet;

herr *P. Svensson* i Brämhult m. fl., n:o 79, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Borås;

herr *Folke Andersson*, n:o 80, om ändrade lagbestämmelser rörande väghållningsbesvärets ordnande;

herr *A. V. Nilson* från Lidköping, n:o 81, om nedsättning i tullen å spannmål, bröd och fläsk samt upphäfvande af tullen å potatis;

herr *A. Svenson* i Edum, n:o 82, om ändrad lydelse af 36 § 1 mom. konkurslagen;

herr *J. Johnsson* i Thorsberg, n:o 83, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till lag för väghållningsbesvärets utgörande;

herr *J. H. G. Fredholm* i Stockholm, n:o 84, om afskaffande af tullen å blytråd och å visst slag af valsad eller smidd jernplåt;

herr *O. Jonsson* i Hof, n:o 85, om ändrad lydelse af 1 § i förordningen om landsting den 21 mars 1862;

herr *J. Eklund*, n:o 86, om tillägg till 17 kap. 10 § handelsbalken;

herr *C. A. Bokström*:

n:o 87, om ändrad lydelse af § 53 värnpligtslagen den 5 juni 1885; och

n:o 88, om ändrad lydelse af § 2 i gällande bevillningsförfordning;

herr *N. Olsson* i Ättersta, n:o 89, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtgärders vidtagande för inlösande till statsverket af vissa skattefrälseräntor;

herr *P. Pehrson* i Törneryd m. fl., n:o 90, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Karlskrona;

herr *K. E. Holmgren*, n:o 91, om höjning af statsbidraget till lärare och lärarinnor vid folkskolor, mindre folkskolor och småskolor;

herr *E. A. Zotterman* och herr *C. J. Jakobson*, n:o 92, om utbytande af folkskolelärares rätt till kofoder mot visst penningbelopp;

herr *E. A. Zotterman*, n:o 93, om ändring i gällande bestämmelser rörande folkskolelärares aföningsförmåner;

herr *A. Lilienberg*, n:o 94, om upphäfvande af skyldigheten att till hofrätt insända renoveradt exemplar af häradsrätts och rådstufvurätts dombok;

herr *P. Waldenström*, n:o 95, om statsanslag till understöd för jernvägsanläggningar efter Kosta-systemet;

herr *E. Thermoenius* m. fl., n:o 96, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Örebro;

herr *A. Hansson* i Solberga, n:o 97, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Falun; samt

herr *O. Olsson* i Stockholm, n:o 98, om ändring af § 12 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Samtliga dessa motioner begärdes på bordet och bordlades.

§ 5.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades:

herr *A. Andersson* i Hakarp under 14 dagar fr. o. m. den 31 dennes;

» *J. O. Örwall* » 14 » » » 30 »

» *A. Bexell*, » 14 » » » 1 instundande februari; och

herr *A. Swartling*, under 5 dagar fr. o. m. den 1 instundande februari.

§ 6.

Justerades protokollsutdrag.

§ 7.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets memorial n:o 1, med den till innevarande Riksdag af fullmäktige i riksgäldskontoret afgifna berättelse;

bankoutskottets memorial n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse; samt

Riksdagens kanslideputerades memorial n:o 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1,28 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Torsdagen den 29 januari

kl. 1 e. m.

§ 1.

Herr statsrådet m. m. *A. Östergren* aflemnade följande Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, nemligen:

med förslag till sjölag, lag, innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd, lag angående ändring af 2, 5 och 7 §§ 17 kap. handelsbalken, lag angående ändring af 71, 73, 89, 90, 117, 118 och 119 §§ utsökningslagen samt lag angående ändring af 13, 51, 54 och 90 §§ konkurslagen;

med förslag till lag angående ändrad lydelse af 10 kap. 1 § rättegångsbalken; äfvensom

Kongl. Maj:ts skrifvelse i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförklaring.

De aflemnade kongl. propositionerna och skrifvelsen bordlades.

§ 2.

Herr Lilienberg erhöll på begäran ordet och yttrade: Med afseende å vigten och omfattningen af den nu aflemnade kongl. propositionen om antagande af ny sjölag, och då för bedömande af denna fråga fordras särskilda insigter, hvilka man icke kan påräkna skola förefinnas hos lagutskottet, till hvilket den kongl. propositionen antagligen skulle remitteras, tar jag mig friheten föreslå, att Riksdagen för behandling af nyssnämnda kongl. proposition behagade tillsätta ett särskildt utskott, bestående af 7 ledamöter från hvardera kammaren, och tillika, att denna kammare utser suppleanter i utskottet till ett lika antal med ledamöterna.

Det af hr Lilienberg sålunda framställda förslaget blef, på begäran, bordlagdt till nästa sammanträde.

§ 3.

Uppå derom af herr talmannen gjord hemställan beslöt kammaren att onsdagen den 4 instundande februari företaga val af *dels* tjugufyra ledamöter i den nämnd, hvilken enligt 69 § riksdagsordningen eger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjente

att i deras viktiga kall bibehållas, *dels ock* tolf valmän att, gemensamt med tolf valmän från Första Kammaren, välja komiterade för tryckfrihetens värd.

§ 4.

Likaledes beslöt kammaren, uppå derom af herr talmannen gjord hemställan, att lördagen den 7 instundande februari företaga val af dels sex revisorer jemte tre revisorssuppleanter för granskning af statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets styrelse och förvaltning och dels två revisorer och två revisorssuppleanter för hvar och ett af riksbankens afdelningskontor i orterna.

§ 5.

Föredrogos, hvar för sig, de på kammarens bord hvilande motioner; och hänvisades:

herr *O. Anderssons* i Lyckorna motioner, n:o 54 till tillfälligt utskott och n:o 55 till statsutskottet;

herr *N. Nilssons* i Skärhus motion, n:o 56, till lagutskottet;

herr *J. M. Ekströmers* motion, n:r 57, till bevillningsutskottet;

herr *A. T. Petterssons* i Österhaninge motion, n:o 58, till tillfälligt utskott;

herr *J. Sjöbergs* motion, n:o 59, till lagutskottet;

herr *Back Per Erssons* motion, n:o 60, till lagutskottet;

herr *E. P. Jonssons* i Myre motion, n:o 61, till lagutskottet;

herr *J. W. Lindhs* motioner, n:o 62 till bevillningsutskottet och n:o 63 till lagutskottet;

herr *M. Dahns* motion, n:o 64, till bevillningsutskottet;

herr *E. J. Jakobsons* motion, n:o 65, till statsutskottet;

herr friherre *A. E. Nordenskiölds* motion, n:o 66, till statsutskottet;

herr *Elis Nilsons* motion, n:o 67, till statsutskottet;

herr *O. Olsons* i Stensdalen motion, n:o 68, till tillfälligt utskott;

herr *A. Olssons* i Ornakärr motioner, n:is 69 och 70, till lagutskottet;

herr *P. J. M. Eriksons* från Stockholm motioner, n:is 71 och 72, till lagutskottet;

herr *C. Johanssons* i Esset motion, n:o 73, till bevillningsutskottet;

herr *J. Andersons* i Tenhult motioner, n:o 74 till bevillningsutskottet och n:o 75 till tillfälligt utskott;

herr *C. F. Winkrans'* motion, n:o 76, till statsutskottet;

herr *O. Larssons* i Mörtlösa motioner, n:o 77 till bankoutskottet och n:o 78 till lagutskottet;

herr *P. Svenssons* i Brämhult m. fl:s motion, n:o 79, till bankoutskottet;

herr *Folke Anderssons* motion, n:o 80, till lagutskottet;

herr *A. W. Nilsons* från Lidköping motion, n:o 81, till bevillningsutskottet;

herr *A. Svensons* i Edum motion, n:o 82, till lagutskottet;

herr *J. Johnssons* i Thorsberg motion, n:o 83, till lagutskottet;

herr *J. H. G. Fredholms* motion, n:o 84, till bevillningsutskottet;

herr *O. Jonssons* i Hof motion, n:o 85, till lagutskottet.

herr *J. Eklunds* motion, n:o 86, till lagutskottet;

herr *A. Bokströms* motioner, n:o 87 till lagutskottet och n:o 88 till bevillningsutskottet;

herr *N. Olssons* i Ättersta motion, n:o 89, till statsutskottet;

herr *P. Pehrsons* i Törneryd m. fl:s motion, n:o 90, till bankoutskottet;

herr *K. E. Holmgrens* motion, n:o 91, till statsutskottet;

herrar *E. A. Zottermans* och *C. J. Jakobsons* motion, n:o 92, till lagutskottet;

herr *E. A. Zottermans* motion, n:o 93, till statsutskottet;

herr *A. Lilienbergs* motion, n:o 94, till lagutskottet;

herr *P. Waldenströms* motion, n:o 95, till statsutskottet;

herr *E. Thermanius'* m. fl:s motion, n:o 96, till bankoutskottet;

herr *A. Hanssons* i Solberga motion, n:o 97, till bankoutskottet;
samt

herr *O. Olssons* från Stockholm motion, n:o 98, till lagutskottet.

§ 6.

Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial n:o 1, med den till innevarande Riksdag af fullmäktige i riksgäldskontoret afgifna berättelse.

§ 7.

Likaledes lades till handlingarna bankoutskottets härefter föredragna memorial n:o 1, med öfverlemnande af fullmäktiges i riksbanken till utskottet afgifna berättelse.

§ 8.

Härefter föredrogs och godkändes Riksdagens kanslideputerades memorial n:o 1, angående antagande af tjenstemän i Riksdagens kansli.

§ 9.

Nya motioner afgåfvos af:

herr *Z. Larsson* och herr *A. V. Ljungman*, n:o 99, om beviljande af ett statsanslag till upprättande af en mineralogisk-geologisk öfningsinstitution vid Upsala universitet;

herr *M. Alsterlund*, n:o 100, om lagbestämmelser rörande förmånsrätt för oguldet landtmäteriarfvode;

herr *N. Wallmark* i Smedsbyn, n:o 101, om lagbestämmelser i fråga om skadestånd till följd af uraktlåtenhet att taga vård om hundkreatur;

herr *N. Jönsson* i Gammalstorp, n:o 102, om ändrad lydelse af 5 § mom. b i gällande bevillningsförordning;

herr *A. G. Björkman*, n:o 103, om ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående förbud mot lotterier m. m. den 6 augusti 1881;

herr *A. G. Björkman* m. fl., n:o 104, om förbud mot handel med bränvin och spirituösa drycker vid marknader, uppboordsstämmor m. m.;

herr *L. F. Odell*, n:o 105, om ändrad lydelse af § 9 mom. 1 i förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871;

herr *J. P. Jansson* i Saxhyttan, n:o 106, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Ludvika;

herr *E. Svensson* i Kariskrona, n:o 107, om ändrad lagstiftning rörande försäljning af maltdrycker;

herr *A. Hansson* i Solberga, n:o 108, om utsträckning af tiden för inlösen till statsverket af skattefrälseräntor;

herr *E. J. Ekman*:

n:o 109, om tillägg till 18 kap. 11 § strafflagen; och

n:o 110, om ändring i tulltaxans bestämmelser rörande artiklarne instrumenter och trävaror;

herr *N. Nilsson* i Vrångebol, n:o 111, om afskaffande af eller nedsättning i vissa tullar på lifsmedel;

herr *P. Larsson* i Fole, n:o 112, om ändring i bevillningsförordningens bestämmelser rörande bevillning för husbehofsqvarnar;

herr *P. Truedsson*, n:o 113, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af lagförslag till tryggande af arrendatorers rätt gent emot jordegare;

herr *M. Dahn*, n:o 114, om bankovinstens användande;

herr *A. G. Gyllensvärd* m. fl., n:o 115, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Halmstad;

herr *W. Walldén*, n:o 116, om ändring i beslutet om uppförande af riksdags- och riksbankshus å Helgeandsholmen;

herr *P. Waldenström* m. fl., n:o 117, om ändring af vissa stadganden i förordningen om försäljning af spirituösa drycker;

herr *J. Anderson* i Tenhult:

n:o 118, om nedsättning i anslagen under tredje hufvudtiteln; och

n:o 119, om nedsättning i ett anslag under femte hufvudtiteln.

herr *J. Mankell*, n:o 120, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om vidtagande, i och för församlingsrättens betryggande, af ändringar i de samma rätt berörande administrativa stadgandena;

herr *G. Elowson*, n:o 121, om beviljande af statsanslag till befrämjande af pedagogisk gymnastik vid landets folkhögskolor;

herr *G. Elowson* m. fl., n:o 122, om beviljande af statsanslag såsom bidrag till uppförande af en minnesvård öfver John Ericsson;

herr *J. Johansson* i Noraskog, n:o 123, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning i fråga om införande af zontariff vid statens jernvägar:

herr *G. F. Östberg*, n:o 124, om antagande af ändrade bestämmelser angående väghållningsbesväret på landet;

herr *J. Johansson* från Stockholm, n:o 125, om nedsättning i tullen å sammanmalet rågmjöl;

herr *C. W. Collander*:

n:o 126, om ändring i 47 § af gällande tullstadga; och

n:o 127, om afskaffande af stämpelafgiften å patentbref;

herr *A. Gumælius*, n:o 128, om anvisande af ett extra anslag å 10 millioner kronor till låneunderstöd under åren 1892--1896 åt enskilda jernvägar.

Samtliga dessa motioner begärdes på bordet och bordlades.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *N. Jönsson* i Gammalstorp under 9 dagar fr. o. m. den 30 dennes;

herr *J. H. Andrén* under 14 dagar fr. o. m. den 30 dennes; och

herr *C. Persson* i Stallerhult under 8 dagar fr. o. m. den 2 instundande februari.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 1,40 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Torsdagen den 29 januari

kl. 7 e. m.

Med afseende derå, att tiden för afgifvande af sådana motioner, som tillhörde ständigt utskotts behandling, med denna dag tilländaginge, voro kammarens ledamöter kallade att nu åter sammanträda.

§ 1.

Följande motioner afgåfvos, nemligen af:

herr *J. A. Johansson* i Strömsberg:

n:o 129, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till beskattning af maltdrycker;

n:o 130, om nedsättning i räntan å de af staten till enskilda jernvägsbolag beviljade lån;

n:o 131, om ändring i § 14 riksdagsordningen; och

n:o 132, om ändrad lydelse af § 22 i förordningen angående vilkoren för försäljning af brännvin m. m. den 29 maj 1885;

herr *J. Bromée*:

n:o 133, om ändring i tiden för besvär öfver kyrkostämmas beslut; och

n:o 134, om ändrad lydelse af 2 § utsökningslagen den 10 augusti 1877;

herr *J. W. Lindh*, n:o 135, om ändring i förordningen angående expeditionslösen den 7 december 1883;

herr *N. P. Wallmark* i Selånger, n:o 136, om ändring i gällande bestämmelser angående rätt till försäljning af vin och maltdrycker;

herr *G. Eriksson* i Mörviken, n:o 137, om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande inrättande af nattåg vintertiden å norra stambanan m. m.;

herr *S. J. Kardell*, n:o 138, om höjning i arfvodena till vikarie-
rande och extra lärare vid de allmänna läroverken;

herr *A. Liljegvist*, n:o 139, om upphäfvande af förordningen angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-
beteckning den 9 november 1888;

herr *E. G. Fredholm* i Saleby, n:o 140, om ändring i 32 § af bankoreglementet;

herr *J. A. Johansson* i Bastholmen och herr *C. T. Lind*, n:o 141, om höjning i förslagsanslaget till lindring i rustnings- och roteringsbesvären;

herr *C. T. Lind*, n:o 142, om afskrifning af den i Bohuslän utgående landskylden och beviljande af anslag för sådant ändamål;

herr *A. Hahn*, n:o 143, om ändrad lydelse af § 12 mom. 2 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862;

herr *Sv. Nilsson* i Efveröd, n:o 144, om vissa ändringar i förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin den 2 juni 1882;

herr *N. Persson* i Vadensjö, n:o 145, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om afsöndring af jord från kronans domäner för upplåtande till tomtplatser m. m. åt enskilda personer;

herr *A. G. Anderson* i Himmelsby, n:o 146, om ändring i gällande bestämmelser rörande stämpelafgift å lagfartsprotokoll;

herr *P. A. Romberg*, n:o 147, om ändrade bestämmelser rörande teckningslärares vid de allmänna läroverken löneförmåner;

herr *J. A. Johansson* i Bastholmen, n:o 148, om ändring i bevillningsförordningen i afseende å bevillning för sillsalterirörelse;

herr *A. Henricson*, n:o 149, om ändring i vilkoren för statsbidrag utgående till folkskolelärares aflöning;

herr *E. Thermoenius*:

n:o 150, om beviljande af statsanslag till uppförande af restaurationslokaler vid jernvägsstationerna Gnesta och Halsberg;

n:o 151, om beviljande af ett statsanslag å 50,000 kronor till skadestånd åt byggmästaren H. Hallström för förluster å universitetshuset i Upsala; och

n:o 152, om införande af zontariff på statens jernvägar;

herr *P. Waldenström*, n:o 153, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till lag om utvidgad rätt för medlemmar af svenska kyrkan att ingå äktenskap inför borgerlig myndighet;

herr *G. Jansson* i Krakerud, n:o 154, om åtagande af en särskild bevillning under namn af värneskatt;

herr *C. G. Bruse*, n:o 155, om ändring i fördelningen af bränvinsförsäljningsafgifterna;

herr *Ollas A. Ericsson*, n:o 156, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till lag angående väghållningsbesvärets ordnande;

herr *J. A. Fjällbäck*, n:o 157, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till lag angående arbetares förmänsrätt i byggnad, i hvars uppförande de deltagit, m. m.

herr *A. V. Ljungman*:

n:o 158, om ändrad lydelse af 25 § i förordningen om landsting den 21 mars 1862; och

n:o 159, om beviljande af statsanslag till betäckande af telegrafverkets skulder för telefonanläggningar och om utarbetande af plan för telefonväsendets utveckling;

herr *J. Andersson* i Ölsund, n:o 160, om ändrad lydelse af § 28 i förordningen angående försäljning af brännvin m. m. den 29 maj 1885; samt

herr *A. Göransson*, n:o 161, om ändrad lydelse af § 11 i gällande bevillningsförordning.

Motionerna bordlades.

§ 2.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *S. Arnoldsson* under 9 dagar fr. o. m. den 2 instundande februari; och

herr *J. Persson* från Arboga under 8 dagar fr. o. m. 2 instundande februari.

§ 3.

Till bordläggning anmälles Första Kammarens protokollsutdrag, n:o 26, om tillsättande af ett särskildt utskott för behandling af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till sjölag m. m.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 7,14 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Lördagen den 31 januari,

kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades de i kammarens sammanträde den 23 och 24 dennes förda protokoll.

§ 2.

Efter föredragning af Kongl. Maj:ts på kammarens bord hvilande proposition till Riksdagen med förslag till sjölag, lag innefattande vissa bestämmelser angående sjöfynd, lag angående ändring af 2, 5 och 7 §§ 17 kap. handelsbalken, lag angående ändring af 71, 73, 89, 90, 117, 118 och 119 §§ utsökningslagen samt lag angående ändring af 13, 51, 54 och 90 §§ konkurslagen, beslöt kammaren hänvisa denna kongl. proposition till lagutskottet, dock under förbehåll att, derest ett framställt förslag om tillsättande af ett särskildt utskott för behandling af nämnda proposition blefve af kammaren antaget, samma proposition då skulle till detta särskilda utskott öfverlemnas.

§ 3.

Föredrogos *dels* ett af herr A. Lilienberg väckt förslag om tillsättande af ett särskildt utskott för behandling af Kongl. Maj:ts i nästförestående paragraf omförmälda proposition med förslag till sjölag m. m., *dels ock* ett från Första Kammaren ankommet protokollsutdrag, utvisande att Första Kammaren för sin del beslutat att för nämnda frågas behandling skulle tillsättas ett särskildt utskott, bestående af sju ledamöter från hvardera kammaren, samt inbjudit Andra Kammaren att i detta beslut förena sig med Första Kammaren.

Efter af herr talmannen i sådant afseende gifven proposition beslöt kammaren antaga berörda inbjudning äfvensom herr Lilienbergs förslag, i hvad det öfverensstämde med Första Kammarens beslut.

Tillika beslöt kammaren att för sin del utse suppleanter i det sålunda beslutade särskilda utskottet till lika antal med de ordinarie ledamöterna äfvensom att nästa onsdag företaga val af ledamöter och suppleanter i det särskilda utskottet.

§ 4.

Till lagutskottet hänvisades Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse af 10 kap. 1 § rättegångsbalken.

§ 5.

Föredrogs och lades till handlingarna Kongl. Maj:ts skrifvelse till Riksdagen i anledning af en vid sistförflutna riksdag beslutad lagförklaring.

§ 6.

Efter föredragning vidare af de på kammarens bord hvilande motioner hänvisades:

herrar *Z. Larssons* och *A. V. Ljungmans* motion, n:o 99, till statsutskottet;

herr *M. Alsterlunds* motion, n:o 100, till lagutskottet;

herr *N. Wallmarks* i Smedsbyn motion, n:o 101, till lagutskottet;

herr *N. Jönssons* i Gammalstorp motion, n:o 102, till bevillningsutskottet;

herr *A. G. Björkmans* motion, n:o 103, till tillfälligt utskott:

herr *A. G. Björkmans* m. fl:s motion, n:o 104, till bevillningsutskottet;

herr *L. F. Odells* motion, n:o 105, till lagutskottet;

herr *J. P. Janssons* i Saxhyttan motion, n:o 106, till bankoutskottet;

herr *E. Svenssons* från Karlskrona motion, n:o 107, till tillfälligt utskott;

herr *A. Hanssons* i Solberga motion, n:o 108, till statsutskottet;

herr *E. J. Ekman*s motioner, n:o 109 till lagutskottet och n:o 110 till bevillningsutskottet;

herr *N. Nilssons* i Vrångebol motion, n:o 111, till bevillningsutskottet;

herr *P. Larssons* i Fole motion, n:o 112, till bevillningsutskottet;

herr *P. Truedssons* motion, n:o 113, till lagutskottet;

herr *M. Dahns* motion, n:o 114, till bankoutskottet;

herr *A. G. Gyllensvärds* m. fl:s motion, n:o 115, till bankoutskottet.

I fråga om herr *W. Walldén*s härefter föredragna motion, n:o 116, om ändring i beslutet om uppförande af riksdagshus och riksbankshus å Helgeandsholmen anförde:

Herr Redelius: För denna motions säregna betydelse skall jag ansett mig böra beledsaga den till utskottet med ett par ord.

Jag vill då först erinra de herrar, som voro med vid 1888 års riksdag, att jag vid behandlingen af denna fråga här i kammaren uttalade mig mot det då framställda förslaget, och detta hufvudsakligen

af det skäl, att jag ansåg frågan då vara för litet utredd: det saknades kostnadsförslag, det saknades ritningar. Det skälet ansåg jag då vara tillräckligt att yrka afslag, och då beslutet gick mig emot, nedlade jag min reservation till protokollet. Man kunde då kanske vänta, att jag skulle vara med om den väckta motionen. Men långt derifrån. Jag anser förhållandena nu vara så förändrade, att jag tror, att det skulle vara oklokt att upprifva det en gång fattade beslutet. Nu äro förarbeten gjorda, undersökningar verkställda samt modeller till och med utarbetade, såsom man haft tillfälle att se. Äfven äro en del kostnader bestridda och stora summor utbetalda och ännu större anvisade, hvilka i intet fall kunna återbäras, ej heller det redan verkställda göras ogjordt. Jag kan därför icke finna annat, än att ett upprifvande af beslutet skulle komma att föranleda dels tidsutdrägt till en ovisst framtid, dels förökade kostnader. Derfor vill jag icke vara med om att upprifva detta beslut. Skulle deremot något sådant komma att inträffa, som kunde föranleda modifikationer i beslutet, har ju Riksdagen sina förtroendemän, fullmäktige, och man har anledning att vänta, att de då skola framkomma till Riksdagen med det förslag de finna vara nödigt. Jag tror, att detta skulle vara den lämpligaste och riktigaste utvägen. Om fullmäktige icke hafva något att andraga, tror jag, att man kan vara nöjd med beslutet och låta det bestå.

Det var blott detta jag ville yttra vid remissen.

Vidare yttrades ej, och remitterades den ifrågavarande motionen, jemte det i anledning af densamma nu afgifna yttrande, till statsutskottet.

Härefter hänvisades:

herr *P. Waldenströms* m. fl:s motion, n:o 117, till bevillningsutskottet;

herr *J. Andersons* i Tenhult motioner, n:is 118 och 119, till statsutskottet;

herr *J. Mankells* motion, n:o 120, till tillfälligt utskott;

herr *G. Elowsons* motion, n:o 121, till statsutskottet;

herr *G. Elowsons* m. fl:s motion, n:o 122, till statsutskottet;

herr *J. Johanssons* i Noraskog motion, n:o 123, till tillfälligt utskott;

herr *G. F. Östbergs* motion, n:o 124, till lagutskottet;

herr *J. Johanssons* från Stockholm motion, n:o 125, till bevillningsutskottet;

herr *C. W. Collanders* motioner, n:is 126 och 127, till bevillningsutskottet;

herr *A. Gumælius'* motion, n:o 128, till statsutskottet;

herr *J. A. Johanssons* i Strömsberg motioner, n:o 129 till bevillningsutskottet, n:o 130 till statsutskottet, n:o 131 till konstitutionsutskottet och n:o 132 till bevillningsutskottet;

- herr *J. Bromées* motioner, n:is 133 och 134, till lagutskottet;
herr *J. W. Lindhs* motion, n:o 135, till tillfälligt utskott;
herr *N. P. Wallmarks* i Selånger motion, n:o 136, till tillfälligt utskott;
herr *G. Erikssons* i Mörviken motion, n:o 137, till tillfälligt utskott;
herr *S. J. Kardells* motion, n:o 138, till statsutskottet;
herr *A. Lilljeqvists* motion, n:o 139, till tillfälligt utskott;
herr *E. G. Fredholms* motion, n:o 140, till bankoutskottet;
herrar *J. A. Johansons* i Bastholmen och *C. T. Linds* motion, n:o 141, till statsutskottet;
herr *C. T. Linds* motion, n:o 142, till statsutskottet;
herr *A. Hahns* motion, n:o 143, till lagutskottet;
herr *Sven Nilssons* motion, n:o 144, till bevillningsutskottet;
herr *N. Perssons* i Vadensjö motion, n:o 145, till statsutskottet;
herr *A. G. Andersons* i Himmelsby motion, n:o 146, till bevillningsutskottet;
herr *P. A. Rombergs* motion, n:o 147, till statsutskottet;
herr *J. A. Johansons* i Bastholmen motion, n:o 148, till bevillningsutskottet;
herr *A. Henricsons* motion, n:o 149, till statsutskottet;
herr *E. Thermanius'* motioner, n:is 150 och 151 till statsutskottet och n:o 152 till tillfälligt utskott;
herr *P. Waldenströms* motion, n:o 153, till lagutskottet;
herr *G. Janssons* i Krakerud motion, n:o 154, till bevillningsutskottet;
herr *C. G. Bruses* motion, n:o 155, till bevillningsutskottet;
herr *Ollas A. Ericssons* motion, n:o 156, till lagutskottet;
herr *J. A. Fjällbäcks* motion, n:o 157, till lagutskottet;
herr *A. V. Ljungmans* motioner, n:o 158 till lagutskottet och n:o 159 till statsutskottet;
herr *J. Anderssons* i Ölsund motion, n:o 160, till bevillningsutskottet; och
herr *A. Göranssons* motion, n:o 161, till bevillningsutskottet.

§ 7.

Herr talmannen tillkännagaf, att han låtit uppgöra förslag till fördelning af de motioner, som af kammaren blifvit hänvisade till behandling af tillfälligt utskott, hvilket förslag var af följande lydelse:

Förslag till fördelning af de inom Andra Kammaren väckta motioner, hvilka blifvit hänvisade till behandling af tillfälligt utskott.

Till behandling af ett tillfälligt utskott (n:o 1) torde få öfverlemnas motioner af:

herr *Ollas A. Ericsson*, n:o 5, om införande af undervisning vid allmänna läroverk, seminarier och folkskolor i rusdryckernas natur och verkningar;

herr *A. Pettersson* i Österhaninge, n:o 58, rörande folkskolelärares rätt att till skolrådet afgifva yttranden i pedagogiska frågor;

herr *J. Mankell*, n:o 120, om ändringar i vissa administrativa stadganden om församliugsrätten; och

herr *A. Lilljeqvist*, n:o 139, om upphäfvande af förordningen angående förbud mot införsel till riket af varor med origtig ursprungsbeteckning den 9 november 1888.

Summa 4.

Till ett annat tillfälligt utskott (n:o 2) torde få hänvisas motioner af:

herr *L. F. Odell*, n:o 4, om ändring i vilkoren för rätt till handel med vin och maltdrycker å landsbygden;

herr *C. J. Bladh*, n:o 20, om ändrad lagstiftning angående rätt till försäljning af maltdrycker å landsbygden;

herr *J. Johnsson* i Thorsberg, n:o 25, om ändrade bestämmelser angående maltdryckers tillhandahållande vid statens jernvägsstationer;

herr *O. Andersson* i Lyckorna, n:o 54, om ändrad lagstiftning rörande rätt till försäljning af maltdrycker;

herr *E. Svensson* från Karlskrona, n:o 107, om ändrad lagstiftning rörande rätt till maltdrycksförsäljning; och

herr *N. P. Wallmark* i Selånger, n:o 136, om ändring i gällande bestämmelser angående rätt till försäljning af vin och maltdrycker.

Summa 6.

Vidare torde följande motioner få öfverlemnas till ett tredje tillfälligt utskott (n:o 3):

herr *S. J. Kardell* m. fl., n:o 30, om anordnande af nattåg under vintertiden å norra stambanan;

herr *C. G. Andersson* i Skeenda, n:o 45, om ändrad sätt för utthyrande af vissa lägenheter vid statens jernvägar;

herr *A. G. Olsson* i Frösvi, n:o 50, om sättet för byggande af statens elektriska ledningar;

herr *J. Johansson* i Noraskog, n:o 123, om införande af zontariff vid statens jernvägar;

herr *G. Eriksson* i Mörviken, n:o 137, om anordnande af nattåg under vintertiden å norra stambanan; och

herr *E. Thermanius*, n:o 152, om införande af zontariff vid statens jernvägar.

Summa 6.

Slutligen torde till ett fjerde tillfälligt utskott (n:o 4) få öfverlemnas motioner af:

herr *P. G. Petersson* i Brystorp, n:o 35, om ändradt sätt för utbetalning af den ersättning, som af statsmedel utgår till egare af vissa skattefrälsehemman;

herr *E. Åkerlund*, n:o 53, om utredning rörande beredande af tillfälle för mindre bemedlade att bilda egna jordbruk;

herr *O. Olson* i Stensdalen, n:o 68, om ändring i § 15 af förordningen angående eldfarliga oljor den 26 november 1875;

herr *J. Anderson* i Tenhult, n:o 75, om upphäfvande af lemnadt tillstånd till utbyte af kronans nummerhästar mot remonter;

herr *A. G. Björkman*, n:o 103, om ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående förbud mot lotterier m. m. den 6 augusti 1881; och

herr *J. W. Lindh*, n:o 135, om ändring i förordningen angående expeditionslösen den 7 december 1883.

Summa 6.

Detta förslag, som nu upplästes, blef af kammaren godkändt; och hade kammaren alltså beslutat att tillsätta fyra tillfälliga utskott.

I afseende å dessa utskotts sammansättning fattades enahanda beslut som vid de närmast föregående riksdagarne, eller att i hvarje utskott skulle ingå nio ledamöter, men att några suppleanter för dessa ledamöter icke skulle utses.

Slutligen beslöt kammaren, jemväl på framställning af herr talmannen, att val af ledamöter i de sålunda beslutade tillfälliga utskotten skulle anställas onsdagen den 4 instundande februari näst efter de af kammaren å nämnda dag redan utsatta valen.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *J. A. Sjö* under 4 dagar fr. o. m. den 31 dennes;

herr *J. Jonsson* i Fröstorp under 6 dagar fr. o. m. den 2 februari;

och herr *J. H. E. Dieden* under 14 dagar fr. o. m. den 4 februari.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 1,43 e. m.

In fidem

A. E. J. Johansson.

Rättelser

i Andra Kammarens protokoll n:o 2.

Sid. 4, rad 7 nedifrån	<i>står:</i>	<i>A. A. Grape,</i>	<i>läs:</i>	<i>A. H. Grape,</i>
» 5, » 6 »	»	förste vaktmästare	»	förre vaktmästare
» 29, » 3 »	»	kl. 1/4 7 e. m.	»	kl. 1,47 e. m.
